

Olsztyn, 24 kwietnia 2019 r.

PS-IV.431.1.31.2018.UJ

Siostra Małgorzata Napiórkowska
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Bisztynku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził w dniach: 5 - 13 listopada 2018 r. kontrolę kompleksową Domu Pomocy Społecznej w Bisztynku przy al. Niepodległości 7. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) – zwanej dalej ustawą, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK – IV.0030.845.2018 r. z dnia 15 października 2018 r.

Przedmiotem kontroli było przestrzeganie praw mieszkańców, jakość świadczonych usług, spełnianie standardów określonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, za okres od 1.01.2017 r. do 13.11.2018 r.

Ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole, podpisanym przez Siostrę Dyrektor 20 marca 2019 r. (data wpływu do tut. Urzędu 25 marca 2019 r.). Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów, wizji lokalnej, obserwacji i rozmów z mieszkankami oraz wyjaśnień i informacji udzielonych w związku z prowadzoną kontrolą przez Siostrę Dyrektor oraz pracowników jednostki.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Domu Pomocy Społecznej w Bisztynku, w zakresie spraw objętych kontrolą została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że Dom Pomocy Społecznej w Bisztyнку jest jednostką budżetową Powiatu Bartoszyckiego. Dom przeznaczony jest dla 80 kobiet dorosłych, niepełnosprawnych intelektualnie. Jednostka wpisana została do Rejestru Domów Pomocy Społecznej Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

Zakres działania oraz organizacja wewnętrzna DPS w Bisztyнку wynikały ze statutu oraz regulaminu organizacyjnego.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry zatrudnionej w DPS ustalono, że Siostra, jako Dyrektor Domu Pomocy Społecznej, spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Pracownicy socjalni spełniają wymagania kwalifikacyjne do zatrudnienia na zajmowanych stanowiskach, określone przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Pozostali pracownicy zespołu terapeutyczno - opiekuńczego posiadają kwalifikacje odpowiadające zajmowanym stanowiskom.

W wyniku analizy zakresów czynności pracowników Domu wchodzących w skład zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, stwierdzono, że nie zawierały one zadań wynikających z pełnienia roli członka ww. zespołu oraz pełnienia funkcji pracownika pierwszego kontaktu. W toku kontroli, zmieniła Siostra Dyrektor zakresy czynności pracowników Domu dokonując w nich stosownych zapisów.

W związku z powyższym odstępuje się od wydania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.

Ustalono, że według stanu na dzień 13 listopada 2018 r. wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego wynosił 0,56 i był zgodny z § 6 ust. 2 pkt 3 lit. d rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej. Do wyliczenia przyjęto łączną liczbę 49 osób w łącznym wymiarze 45,15 etatu (w tym: 45 osób zatrudnionych na umowę o pracę w ramach 43,75 etatu oraz 4 osoby zatrudnione na umowę zlecenie w łącznym wymiarze czasu pracy 1,4 etatu), w odniesieniu do liczby 80 miejsc, zgodnie z wydaną decyzją Wojewody.

W toku kontroli stwierdzono, że DPS spełniał również wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych, stosownie do wymogu § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Ustalono, że przed przyjęciem osoby do DPS pracownicy socjalni nie dokonywali rozeznania aktualnej sytuacji socjalno-bytowej w jej miejscu zamieszkania lub pobytu, która stanowi podstawę indywidualnego planu wsparcia po przyjęciu tej osoby do domu, zgodnie z wymogiem § 11 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.

Stwierdzono, że nie wszyscy pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczyli, co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez Siostrę Dyrektor szkoleniach na temat praw mieszkańca DPS oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami zgodnie z wymogiem § 6 ust. 2 pkt 4 ww. rozporządzenia. W toku kontroli ustalono brak przeszkolenia w ww. zakresie pracowników działu gospodarczego i obsługi, którzy pełnili funkcję pracowników pierwszego kontaktu.

Powyższa nieprawidłowość mogła mieć wpływ na jakość usług świadczonych mieszkankom.

Po zakończeniu kontroli, w dniu 27.12.2018 r., do tut. Urzędu, przekazała Siostra Dyrektor informację dot. realizacji ww. szkolenia wraz z kopiami list obecności. W związku z powyższym odstępuje się od wydania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.

W zakresie realizacji potrzeb bytowych stwierdzono, że budynki oraz posesja pozbawione są barier architektonicznych.

Z dokonanych ustaleń wynika, że DPS w Bisztyнку nie posiadał palarni pomimo, że w dacie prowadzenia kontroli w DPS w Bisztyнку przebywały osoby palące.

Powyższa nieprawidłowość skutkuje obniżonym poziomem świadczonych usług.

W toku kontroli ustalono, że poza palarnią, w Domu znajdowały się wymagane standardem pomieszczenia ogólnego użytku, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 2 lit. b-g oraz i-k rozporządzenia w sprawie dps.

Ustalono, że wszystkie pokoje mieszkalne spełniały standard pod względem metrażu, wyposażenia oraz liczby osób w nich zamieszkujących.

Stwierdzono, że Dom spełniał standardy zawarte w § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, dot. warunków sanitarnych.

W trakcie kontroli nie stwierdzono zaniedbań sanitarnych. Pokoje, pomieszczenia ogólnego użytku, pomieszczenia sanitarne utrzymane były w należytej czystości i porządku.

Nie budziła zastrzeżeń organizacja wyżywienia w DPS. Ustalono, że Dom zapewniał mieszkankom 3 posiłki dziennie, a w niedziele i święta również podwieczorek. Dla każdego z posiłków czas wydawania wynosił 2 godziny, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 lit. c rozporządzenia w sprawie dps. Mieszkanki miały również możliwość otrzymania posiłków z uwzględnieniem diet zleconych przez lekarza. Podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje dostępne były przez całą dobę. Ponadto mieszkanki miały możliwość spożywania posiłków w jadalni lub w pokojach mieszkalnych, a w razie potrzeby były karmione przez personel Domu.

Wszystkie mieszkanki posiadały odzież, bieliznę i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do ich potrzeb i pory roku, a także środki czystości i środki higieniczne.

Z ustaleń kontroli wynika, że przy przyjęciu mieszkanek pracownicy Domu nie dokonywali spisu rzeczy, z którymi osoby przybyły do DPS. Zgodnie z § 6 ust. 1 regulaminu postępowania z depozytami wartościowymi w Domu Pomocy Społecznej w Bisztyнку w momencie przyjęcia mieszkańca do Domu, Kierownik Działu opiekuńczo-terapeutyczno-rehabilitacyjnego lub osoba przez niego upoważniona w obecności pracownika socjalnego sporządza inwentaryzację rzeczy z jakimi przybył mieszkaniec.

Powyższe uchybienie skutkuje brakiem możliwości udokumentowania stanu posiadania rzeczy mieszkanek, w dniu ich przyjęcia do DPS.

W zakresie usług opiekuńczych zespół inspektorów, w toku kontroli stwierdził zbyt małą obsadę pracowników pełniących dyżury nocą oraz brak opiekunek na dyżurach nocnych, co może mieć wpływ na naruszenie prawa mieszkanek do poczucia bezpieczeństwa w Domu. Biorąc pod uwagę iż pokoje mieszkanek usytuowane są w trzech budynkach i na różnych kondygnacjach, a także stany chorobowe mieszkanek oraz zakres wymaganej pomocy w zakresie samoobsługi, zespół inspektorów udzielił instruktażu wskazując na konieczność podjęcia działań w kierunku zwiększenia liczby pracowników pełniących dyżury nocne, w tym dodatkowo opiekunek.

W zakresie realizacji usług wspomagających stwierdzono, że Dom umożliwiał zaspokajanie potrzeb religijnych i kulturalnych, stymulował nawiązywanie, utrzymywanie i rozwijanie kontaktu z rodziną i społecznością lokalną, zapewniał regularny kontakt z dyrektorem oraz bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. Ustalono, że DPS zapewniał przestrzeganie praw mieszkańców oraz dostęp do informacji o przysługujących im prawach, a także do przepisów prawnych dotyczących domów pomocy społecznej. W DPS funkcjonował Samorząd Mieszkańców. Ponadto ustalono, że Dom prowadził rejestr skarg i wniosków.

Dom zapewniał mieszkankom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych. Ponadto mieszkanki były objęte opieką lekarza psychiatry oraz miały możliwość korzystania z porad psychologa.

W Domu prowadzona była aktywizacja mieszkańców w formie rehabilitacji społecznej stosownie do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. poz. 250).

W wyniku analizy dzienników zajęć stwierdzono, że nie zawierały one wszystkich elementów określonych w § 6 ust. 2 ww. rozporządzenia. Stwierdzono brak wpisów w zakresie rozkładu tygodniowego zajęć i czasu ich trwania oraz informacji dotyczących prowadzonych zajęć służących okresowej ocenie realizacji indywidualnych planów wsparcia mieszkańców domu tj.: absencji i jej przyczynach, oceny współpracy z terapeutą, aktywnego lub biernego uczestnictwa w zajęciach, skracania lub wydłużania uczestnictwa w zajęciach.

Nieprawidłowość skutkowałą nierzetelnie prowadzonymi dziennikami zajęć.

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości dot. przyznawania nagród rzeczowych uczestniczkom zajęć rehabilitacji społecznej, tj.:

- brak wniosków o przyznanie nagrody rzeczowej, w formie pisemnej, co jest niezgodnie z zasadami określonymi w § 7 ust. 2 i ust. 3 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.

- brak zatwierdzania wniosku o przyznanie nagrody rzeczowej przez Siostrę Dyrektor oraz brak określenia jej wartości, stosownie do § 7 ust. 4 ww. rozporządzenia.

Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższej nieprawidłowości.

Dom funkcjonował w oparciu o indywidualne plany wsparcia (dalej: IPW/plan).

Kontroli poddano indywidualne plany wsparcia 6 losowo wybranych mieszkańek. W wyniku analizy, we wszystkich skontrolowanych planach stwierdzono brak zakresu programowego oraz wymiaru czasu zajęć rehabilitacji społecznej, zgodnie z wymogiem § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Stwierdzona nieprawidłowość mogła skutkować brakiem indywidualnego podejścia do mieszkańek i mogła mieć wpływ na realizację zakresu programowego zajęć rehabilitacji społecznej z mieszkankami.

Ponadto stwierdzono, że IPW nie były podpisane przez mieszkanki ani przez opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych.

W związku z powyższym zespół inspektorów udzielił Siostrze Dyrektor instruktażu aby w IPW dokumentować zaznajomienie się mieszkanki (lub opiekuna prawnego) z planem poprzez złożenie podpisu, jeśli jest to możliwe ze względu na stan zdrowia lub adnotację, że podpis jest niemożliwy (z podaniem przyczyny).

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości i uchybienie były na bieżąco z Siostrą Dyrektor omawiane. Udzielono instruktażu, o którym mowa w protokole z kontroli oraz w niniejszym wystąpieniu.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości i uchybienie jest Siostra, jako dyrektor jednostki.

Przyczyną powstałych nieprawidłowości i uchybienia był niedostateczny nadzór ze strony Siostry Dyrektor oraz niestosowanie, przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa.

W związku ze stwierdzonymi w toku kontroli nieprawidłowościami i uchybieniem, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wnosząc o podjęcie przez Siostrę Dyrektor stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Ustalać aktualną sytuację osoby w miejscu jej zamieszkania lub pobytu, przed przyjęciem do dps, stanowiącej podstawę do opracowania indywidualnego planu wsparcia, zgodnie z § 11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.).
2. Utworzyć palarnię stosownie do wymogu standardu określonego w § 6 ust. 1 pkt 2 lit. h rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.
3. Dokumentować spis rzeczy mieszkańek w dniu ich przyjęcia do DPS, zgodnie z § 6 ust. 1 regulaminu postępowania z depozytami wartościowymi w Domu Pomocy Społecznej w Bisztynku.
4. Sporządzać wnioski o nagrodę rzeczową w formie pisemnej, zgodnie z zasadami określonymi w § 7 ust. 2 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. poz. 250).

5. Zatwierdzać wnioski o nagrodę rzeczową i określać jej wartość, zgodnie z § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
6. Zajęcia z rehabilitacji społecznej dokumentować w dziennikach zajęć, zgodnie z wymogiem § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
7. W indywidualnych planach wsparcia ustalać zakres programowy oraz wymiar czasu zajęć rehabilitacji społecznej, zgodnie z wymogiem § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Jednocześnie, uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w czasie prowadzenia kontroli w DPS wskazuję następujące działania mające na celu usprawnienie działalności Domu:

1. Rozważyć możliwość zwiększenia personelu opiekuńczego na dyżurach nocnych, mając na względzie, iż pokoje mieszkańek usytuowane są w trzech budynkach i na różnych kondygnacjach, a także stany chorobowe mieszkańek oraz zakres wymaganej pomocy w zakresie samoobsługi.
2. Zapewnić udział mieszkańca lub opiekuna prawnego w opracowywaniu indywidualnego planu wsparcia i dokumentować ten fakt poprzez złożenie przez mieszkańca lub opiekuna prawnego podpisu lub adnotację, że podpis jest niemożliwy (z podaniem przyczyny).

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków w terminie 30 dni powołując się na znak pisma.

Jednocześnie na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa wyżej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w art. 128 ust. 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Joanna Jankowska-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Pomocy Społecznej